

dobila dva moža, ki sta na lastno roko hotela priti v dež. zbor, po 44 glasov, vendar pa sta ostala v manjšini. — V Trstu je bila v noči na 25. junija praska med turškimi in grškimi mornarji. Enega so ubili, štiri pa so ranili. — Govori se, da pojde ces. namestnik v Trstu, pl. Depretis, v pokoj ter da pride na njegovo mesto kak višji častnik. Naj le postane resnica iz te govorice. — V dež. zbor v Kopru pride po zadnjih volitvah 8 hrv. poslancev, doslej jih je bilo menda samo petero. — Nova zastava „dolenjskih sokolcev“ bode v Zagrebu s koncem julija na ogled. To je hvale vredno, naj vidijo „bratje Hrvati“, da ne spé „slov. mamac.“ — Ogerski drž. zbor je pretrgal svoje seje ter se pravi, da se skliče še le v meseci oktobru. Tedaj imajo novi ministri do volje časa, da izvrše svoje obljube.

Vunanje države. Gg. profesorji na kr. vseučilišču v Zagrebu so poslali sv. Očetu v Rimu pismo sožalja glede najnovejše burke freimarerjev s spomenikom Giordana Bruna. — Kralj Umberto ne biva rad v Rimu in je tako tudi sedaj z vso svojo rodbino v Monzi, v Lombardiji. — V Milanu je nek Imbriani očitno rekel, da mora Italija dobiti Tridensko in Tržaško ozemlje. No, ko bi to bilo moči doseči z jezikom, tedaj bi že bilo. — Po Franciji se sedaj že tepó boulangisti in republikanci, vendar pa izgubiva, vsaj kakor se kaže, general Boulanger čedalje bolj zaupanje ljudstva. Na razstavi v Parizu pa se jim godi dobro, najbolje pa krčmarjem. — V Londonu, glavnem mestu Anglije, pričakuje se perzijski šah, a nevoljni so na nj, ker je bojda preveč obljubil Rusiji, posebno gledé novih železnic. — Belgijsko ministerstvo ni pri volji, da odstopi liberalcem na ljubo; vsled tega pa je velika nevolja na strani liberalcev. — Württembergski kralj obhaja 25-letnico svojega vladanja in je vsled tega seveda veliko velike gospóde v glavnem mestu, Stuttgartu. — Knez Bismarck je malo pozaropotal zoper Švico, ker mu ne mara biti pokorna, vendar pa je podoba, da se zadnja ne uda tudi za naprej njegovi volji. — Na Bavarskem bode v malih dneh velik shod katoliških veljakov, enak, kakor je bil spomladi na Dunaji. — Saksonci, naši sosedje na severnih mejah, so obhajali 800-letnico svoje kraljeve rodbine. — Sedaj se govori, da ruski car ne mara priti v Berlin, ampak volja ga je sniti se z nemškim cesarjem v Kieti ob morji. Nemcem pa to ni po volji. — Kralj in kraljica rumunska sta sedaj na Dunaji, je-li pa to iz političnih namenov, ni znano. — Vidno je, da biva po Bolgariji, odkar je ondi princ Koburški, več reda in je sedaj celo verjetno, da še ostane knez vsaj nekaj časa. Na Srbskem ima sedaj stranka „radikalcev“ vesele ure, kajti stranka „naprednjakov“ je odložila orožje in

druge ni. Daj Bog, da ne napravi v tem veselji kake neumnosti! — Na otoku Kreta, ki spada pod Turčijo, vre še vedno, vendar pa ga Turčija ne odstopi še Grkom, kakor si želé kršč. prebivalci. — Iz Afrike ni novih poročil, sicer pa je ondi velika vročina in italijanskim vojakom v Masavi ni, da človek zavida. — V Ameriki imajo sedaj po gostem nevihte in plohe, nekdo pravi, da zato, ker je ondi sila veliko železnic in tovaren, iz teh pa izhlapi vsak den sila veliko vode v podobi dima in torej ni čuda, če pade ona potlej v podobi silnega dežja. Če to ni tudi resnica, ameriška pa je to iznajdba.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

V teh nemirnih in viharjih časih, v katerih je bila uničena panonsko-moravska nadškofija, izgubil je tudi Ptuj, da-si se je nekaj let Madjarom uspešno ustavljal in njihove napade odbijal, vendar-le svojo prostost in ž njo slednje spominke nekdanje škofovske časti ter se je krščanstvu zopet precej odtujil. Stolna cerkev sv. Jurija, že itak v nadduhovnijo ponižena, bila je slednjič od divjih Madjarov še porušena in vsa razdjana.

H. koncu tega oddelka naj omenimo neko za Ptuj važno listino, ki pa je po mnenji nekaterih zgodovinarjev najbrž ponarejena. Ž njo je namreč kralj Arnulf dne 20. novembra leta 890. Solnograški cerkvi potrdil vse to, kar so jej njegovi predniki bili drugod in v Ptuj podelili; — v Ptuj cerkev z desetino in dva dela mesta z mitnino in mostnino. Od svoje strani jej je daroval še tretji del mesta, kate-rega je poprej nek Karantanec v oblasti imel, pa ga je zaradi veleizdaje zopet izgubil. Izvzeta so le ona posestva, katera je pustil Karatančevi soprogi zaradi njene zvestobe, namreč dvor v vzhodnem ali gornjem delu mesta, kjer so začeli delati novo cerkev, nekateri dvori v zahodnem ali dolnjem delu mesta ter 100 kmetij in 10 vinogradov v „Zistanesfeldu“. Prepustil je Solnograški cerkvi tudi pobrežje, ki se od dveh gričev pri Dravi vleče do tje, kjer se Dravinja v Dravo izteka.

Ptuj zadevajoči del vse obširne listine glasi se v izvirniku tako-le:

„.....ad Pettauam aecclesiam cum decima et duas partes civitates cum bannis, theloneis et ponte, que ab antecessoribus nostris illo tradita fuerunt, et ex parte nostra addimus terciam partem ciuitatis, que proprietas Carantani fuit illique diinducatum est eo, quia reus magestatis nostrae criminatus est constare, exceptis subnotatis rebus quas uxori illius prop-

ter fidele seruitium concessimus, id est in superiori ciuitate in orientali parte ciuitatis ipsius curtilem locum ubi nova ecclesia incepta est, atque in inferiori ciuitate in occidentali parte ciuitatis ipsius illa curtilla loca que in potestate tunc habuit, cum hobilis C et nineis X in Zistanesfeld ubi nunquam antecessores nostri alicui quicquam dederunt, propter fidele seruitium prenominati archiepiscopi tribuimus ad praefatum monasterium sicut acerui duo prope Trauum positi sunt, ex summitate termini qui Unagreini dicitur, et ita sicut ille Unagreini tendit usque dum Treuina fluit in amnem Trauum *). . . ."

Ovo daritev je potrdil dne 1. okt. 977. in dne 18. maja 982. 1. cesar Oton II., dne 7. okt. 984. 1. kralj Oton III., 8. febr. 1051. 1. cesar Henrik III. in dne 4. febr. 1057. 1. cesar Henrik IV.

Smešnica 26. „Mati“, vpraša tuj gospod krčmarico, „mati, kaj pa ste že kje vi stari?“ „Nič“, odvrne mu brihtna udova, „nič še nisem kaj stara“.

Razne stvari.

(Mil. knezoškof.) Nj. ekselencija mil. knezoškof so bili zadnjo nedeljo slovesno prevideni s sv. zakramenti za umirajoče. Trenotji, ko to pišemo, še ni znamenja, da bi se jim obrnilo kaj na bolje, pač pa se je bati, da nastopi iz njih v vsacem trenotji zadnja ura.

(Občne molitve) so zapovedane po celi škofiji za mil. knezoškofa in je bilo v stolni cerkvi v le-ta namen v ponedeljek izpostavljeno sv. Rešnje telo.

(Sv. Oče) Leon XIII. so poslali mil. knezoškofu na oznanilo mil. kn. šk. konzistorija

*) Zahn, Urkundenbuch, I., 13 in Juvavia, II., 114. 114. — Takaj opomnimo, da „... acervi duo prope Trauum“ nikakor nista „gorski pobočji“, kakor prestavlja dr. Kos v „Spomenik tisočletnice Metodove smrti“ na str. 87 brezdvomno po Felicetti; „Steiernmark im Zeitraume vom 8. bis 12. Jahrhundert“ v „Beiträge z. K. steier. G.“ IX., 23, ampak „acervi“ so griči, navoženi kupi zemlje. Eden teh v listini navedenih gričev stoji še dandanes, namreč hribček s cerkvico sv. Roka blizu Hajdine. Drug, ki je stal nekoliko višje je bil v teku let poravnal. „Unagreini“ je sedanji Breg (Rann) predmestje Ptuj in Pobrežje, ki se vleče do sv. Vida, kjer se Dravinja izteka v Dravo. Ovi zelo rodoviten, nekdanj z velikanskimi hrasti obraščen kos zemlje spadal je vedno pod Ptujsko sodnijo, kajti meja je vsled starega urbarja od l. 1597. šla „... nach der Traa auf vund auf biss an die Train vundt Sannet Veit in dem gericht gelegen; vund von der Train nach dem Rain auf vnd auf biss auf Sannt Merten Kirchen (sv. Martin na Hajdini) vund von der Kirchen nach dem Rain auf biss auf den Kaltenprunn (Studenčnica-Brunnwasser) biss zu der Traa . . .“ Trditev Felicettova, da Solnograška cerkev na desnem bregu Drave ni ničesar poseba, je torej kriva, istotako tudi mnenje, da „Treuina“ pomeni Drvanjo v Slov. gor.

o njih bolezn po brzojavnem potu sv. apostolski blagoslov.

(Graški knezoškof.) Nj. ekselencija dr. J. Zwerger so bili v torek, dne 25. junija prišli v Maribor ter so vzeli jokaje slovo od našega mil. knezoškofa.

(Javni zbor.) Kat. slovensko politično društvo pri sv. Martinu poleg Slov. Gradea ima prihodnjo nedeljo, to je dne 30. t. m. popoldne v Mostnarjevih prostorih svoj javni občni zbor. K njemu vabijo se udje in prijatelji tega društva k prav obilni vdeležitvi prav vljudno. Spored: 1. Giordano Bruno-va slavnost v Rimu in protest zoper njo. 2. Sedanje stanje ljudsko-šolskega vprašanja v takrajni Avstriji. 3. Politični razgled po svetu, posebno po Avstriji in po slovenskih pokrajinah. Odbor.

(Obč. svetovalstvo.) Za župana v Št. Pavlu v Savinjski dolini je izvoljen veleposestnik, trgovec in izvrsten narodnjak, blag. g. Norbert Zanier; kot svetovalci: Martin Marinc, Anton Rožaj, Jožef Potočnik, Franc Kolšek. Slava!

(Od sv. Lovrenca) v Slov. gor. se nam piše: V početku tega meseca so se videla že znamenja „strupene rose“ na nekaterih trslih. Sedaj pa je listje že na večih krajih rjavo, kakor prejšnja leta. Nekateri so škropili z žvepljeno-kiselim bakrokisom že pred cvetom, drugi nameravamo to storiti po cvetu.

(Domača zgodovina.) V soboto, dne 25. junija je bila na c. kr. gimnaziji v Mariboru skušnja četrtošolcev iz štaj. zgodovine. Darilo so prejeli ti-le: Fr. Trop, Rud. Terč, Fr. Bohak, M. Trstenjak, Adr. Ahič in Franc Zumer.

(Imenovanje.) Gosp. dr. Jos. Gallé, drž. pravdnik v Ljubljani, pride na enako mesto v Celje.

(Ljudska veselica.) V soboto, dne 29. junija bode v Mariboru v „ljudskem vrtu“ velika veselica na korist društvu za olepšanje mesta. Da-si je le to društvo sicer hvale vredno, vendar se nam ne zdi, da je ravno sedaj pravi čas za tako veselico.

(Društvo c. kr. notarjev) za Štajarsko, Koroško in Kranjsko ima v Celji svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 7. julija. Zborovanje se vrši v prostorih mestne hranilnice.

(Novi brod) iz Pobrežja v Melje pri Mariboru so dodelali in so ga v sredo, dne 26. junija odprli že tudi za vozove. Čudno pa je, da so pribili na križi v Pobrežji kazaji „Pot k brodu!“

(O kr. zastop.) Najvišja upravna sodnija na Dunaji je zavrgla pritožbo nemških (!) volilcev za okr. zastop v Celji ter je izrekla, da ima v veleposestvu pravico voliti v ta zastop le tak, ki plača izmed 60 gld. najmanj 40 gld. zemljiškega davka.